

رابطه مولفه های تنبیه بدنی والدین با پرخاشگری در کودکان ۴ تا ۱۱ سال

ام البنین حامل^۱، الهام نوروزی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی دانشگاه آزادشیراز.

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی دانشگاه آزادشیراز.

نام نویسنده مسئول:

ام البنین حامل

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۳/۲۹

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۶/۶

چکیده

مقاله حاضر به بررسی رابطه مولفه های تنبیه بدنی والدین با پرخاشگری در کودکان ۴ تا ۱۱ سال شهرستان گراش می پردازد. تنبیه بدنی یکی از متغیرهایی است که سلامت جسمی و روانی کودکان را به مخاطره می اندازد و نقش بسیار مهمی در بروز پرخاشگری و رفتارهای خود آسیب رسان و دیگر آسیب رسان دارد. در این پژوهش تأثیر و نقش این متغیر در پیش بینی بروز پرخاشگری بررسی شده است. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی است. جامعه پژوهش تمام والدین کودکان ۴ تا ۱۱ سال شهرستان گراش بوده که به عنوان نمونه ۵۰ نفر از والدین به شیوه تصادفی و در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق ساخته است که مورد اعتبارسنجی قرار گرفته و پایایی آن با استفاده از روش کودر ریچاردسون برابر با ۸۹/۹ درصد، محاسبه شده است. در بخش یافته ها پژوهشگران در راستای تحقق هدف کلی پژوهش، چهار فرضیه مطرح کرده و با استفاده از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه و ضریب همبستگی پیرسون به آزمون فرضیات پرداخته اند. سپس در بخش نتایج، داده های حاصل از پرسشنامه را با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی (آزمون فرضیات) توسط نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل کرده که نتایج حاصل از آن به صورت جدول و نمودار در متن اصلی ارائه شده است.

واژگان کلیدی: تنبیه بدنی، پرخاشگری، کودکان، والدین.

مقدمه

تنبیه بدنی از آغاز تا کنون نقش بس تعیین کننده ای در نظام های قضایی و آموزشی و در نهاد خانواده داشته است. والدین در خانواده ها برای حفظ انضباط و کنترل رفتار کودکان به آن متوسل شده اند. (قریشی، ۱۳۶۲).

در توضیح معنای تنبیه گفته اند: «تنبیه حذف پاسخ مثبت از ارگانیسم یا اضافه کردن پاسخ منفی به آن است» و به عبارت دیگر تنبیه را به ارائه محرک ناخوشایند یا حذف تقویت مثبت بلافاصله بعد از انجام یک رفتار نادرست معنی کرده اند. (هرگنهان و السون، ۷۴).

امروزه یکی از مهمترین مسائل در راستای حقوق کودکان، حمایت از آنان در برابر خشونت و آزارهایی است که در قالب تأدیب و تنبیه بدنی به آنها وارد میشود. چه بسا، به رغم درک فزایندهای که برای حفظ و حمایت از کودک وجود دارد، بر اساس مسائلی مانند: اقتدار ولایی والدین، سرپرستی و مسئولیت مربیان، کج فهمی از آموزه ها، متون مذهبی و پندارهای نادرست اجتماعی و به این منظور که تربیت و بالنده شوند و از کجروی آنها جلوگیری گردد، اطفال به طور فراوان مورد تنبیه و ضرب و شتم قرار میگیرند. (مقدادی، ۸۶).

خداوند متعال در قرآن مجید، آیه ۴۰، سوره شورا، در مورد تنبیه میفرماید: « وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ». «کیفر بدی، مجازاتی است همانند آن ولی هرکس عفو و اصلاح کند، پاداش او با خداست، به یقین او ستمکاران را دوست ندارد».

با استناد به آیه شریفه قرآن می توان چنین گفت که عفو و اصلاح، پاداش الهی را در پی خواهد داشت. لذا آموزش تنظیم هیجان و یادگیری تکنیک ها و شیوه های تغییر و اصلاح رفتار کودکان برای والدین امری ضروری تلقی می شود. چه بسا آگاه سازی والدین از پیامدهای روانی و اجتماعی تنبیه بدنی کودک، بتواند سطح بینش آن ها را افزایش دهد و نقشی در کاهش بخشی از آسیب های اجتماعی ناشی از تنبیه بدنی کودک از جمله خشونت علیه دیگران و رفتارهای قلدرمآبانه را داشته باشد.

پیامدهای روانی و اجتماعی تنبیه بدنی

در حال حاضر، بیشتر کارشناسان و صاحب نظران، تنبیه بدنی کودک را به هیچ روی، روا نمیدانند؛ بلکه بر عدم کارایی و آثار منفی آن اصرار دارند. به عنوان نمونه، «ماکارنگو» یکی از بنیانگذاران تعلیم و تربیت نوین با اذعان به اینکه تنبیه بدنی به هیچ وجه روا نیست، اظهار داشته است: «از کودکان کتک خورده و بی اراده، بعدها یا آدم های ضعیف و هیچکاره به بار می آید و یا آدم های قلدری که در تمام مراحل زندگی به دلیل هیجانات روحی دوران کودکی، انتقامجو باقی میمانند» (فرقانی، ۷۹).

تنبیه بدنی ممکن است به ایجاد عقده نسبت به والدین منجر شود و حالت طغیان و سرکشی را در کودک برانگیزد و موجبات بروز پرخاشگری را فراهم سازد. ژان پیاژه و هانری سیمون، روان شناس و اساتید دانشگاه های فرانسه در کتاب روان شناسی کودک و اصول تربیت جوانان می گویند: «اگر عملی نفرت انگیز در این جهان یافت شود که وجدان آدمی را ناراحت سازد؛ بد رفتاری و خشونت با کودک بی گناهی است که قدرت دفاع از خود را ندارد.» (قریشی، ۱۳۶۲).

تنبیه بدنی، گران ترین و در عین حال کم اثرترین وسیله یادگیری و اصلاح رفتار است. فرد تنبیه شده ممکن است برای احتراز از تنبیه از یک رفتار اجتناب اما رفتار خشونت بار دیگر را جایگزین آن کند. تنبیه بدنی، کودک را ترسو بار می آورد و کتک شخصیت او را در هم شکسته و تعادل روانی او را بر هم می زند. شخص تنبیه شده ممکن است سرانجام با رفتاری خشونت بار به تنبیه کننده حمله ور شود و در مقابل او بایستد. (همان).

کودکانی که تنبیه بدنی می شوند، نسبت به عامل تنبیه کننده و دیگران پرخاشگر می شوند. اطفال آزار دیده امروز، والدین آزارگر آینده خواهند شد. بر اساس یک بررسی علمی ۱۲ درصد والدین آزارگر، خود در کودکی قربانی آزار و اذیت و تنبیه بدنی بوده اند. یعنی بد رفتاری با کودکان از نسلی به نسل دیگر منتقل میشود. تنبیه بدنی و کودک آزاری، اطفال را مستعد انحرافات رفتاری برای آینده می سازد. بررسی های به عمل آمده در کانون اصلاح و تربیت نشان می دهد که ۱۱ درصد کودکان بزهکار دارای والدین زودخشم و مهاجم بوده اند، ۳۲ درصد کودکانی که دست به خودکشی زده اند نیز مورد شکنجه و آزار قرار می گرفته اند و ۱۲ درصد جوانانی که به مواد مخدر روی آورده اند از آزارگری والدین و مربیان خود خاطره ها دارند. (سیف، ۷۳).

تنبیه بدنی موجب اضطراب، پریشانی، افسردگی، ترس مرضی، اختلالات خواب و گوشه‌گیری کودکان میشود. گذشته از اینها، تنبیه بدنی کودک صدمات جسمی و جانی متعددی را در پی دارد و همچنین به بیماری‌های روانی، مشکلات رفتاری، تخریب شخصیت و توانایی کودک، ناامیدی، فرار از خانه و حتی افکار خودکشی می‌انجامد. (مدنی، ۸۳).

روش تحقیق

این پژوهش از توصیفی-همبستگی می‌باشد. جامعه پژوهش تمام والدین کودکان ۴ تا ۱۱ سال شهرستان گراش بوده که به عنوان نمونه ۵۰ نفر از والدین به شیوه تصادفی و در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق ساخته است. پرسشنامه شامل ۲۱ سوال بسته می‌باشد که برای پاسخگویی، طیف ۴ قسمتی مقیاس لیکرت شامل (خیلی زیاد، زیاد، متوسط، ضعیف) در نظر گرفته شده است.

به منظور سنجش اعتبار و روایی پرسشنامه، الگوی تهیه شده مورد بررسی چند تن از اساتید روان‌شناسی قرار گرفته است تا نویسنده اطمینان یابد گویه‌های مطرح شده در پرسشنامه، توان اندازه‌گیری متغیرهای مورد مطالعه را دارد. امید است پس از نظرسنجی اساتید و رفع خطاهای احتمالی، روایی سازه پرسشنامه فراهم گردیده باشد.

و اما پرسشنامه از نظر سنجش پایایی با استفاده از روش کودر ریچاردسون که ضریب پایایی کل طیف را مشخص می‌کند، مورد بررسی محققان قرار گرفته است و اعتبار به دست آمده برابر با ۸۹/۹ درصد، محاسبه شده است که سطح بالای پایایی پرسشنامه را نشان می‌دهد.

در ادامه داده‌های حاصل از پرسشنامه توسط نرم افزار SPSS، با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. سپس نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها در قالب جداول و نمودارها به تفکیک ارائه شده است.

برای ارائه آمار توصیفی در بخش یافته‌ها، جهت هر متغیر ۴ معیار آماری؛ فراوانی، درصد، درصد صحیح و درصد تجمعی محاسبه شده است. و در بخش نتایج، برای آمار استنباطی (آزمون فرضیات) از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه و ضریب همبستگی پیرسون برای محاسبه روابط بین متغیرها استفاده شده است.

یافته‌ها

یافته‌های حاصل از سنجش فرضیات در قالب جداول و نمودارها ارائه شده است.

(۱) به نظر می‌رسد کودکانی که مورد تنبیه بدنی واقع می‌شوند (در مقطع سنی ۱۱-۴ سال) پرخاشگری بیشتری از خود نشان می‌دهند.

(۲) به نظر می‌رسد والدینی که از نظر سنی جوان‌تر هستند از تنبیه بدنی کمتر و به عنوان آخرین راهکار تربیتی استفاده می‌کنند.

(۳) به نظر می‌رسد والدینی که در وضعیت اقتصادی پایین‌تر و فشار خانوادگی بالاتری قرار دارند؛ به میزان بیشتری از تنبیه بدنی استفاده می‌کنند.

(۴) به نظر می‌رسد پرخاشگری کودک در محیط مدرسه، ریشه در تنبیه بدنی کودک دارد.

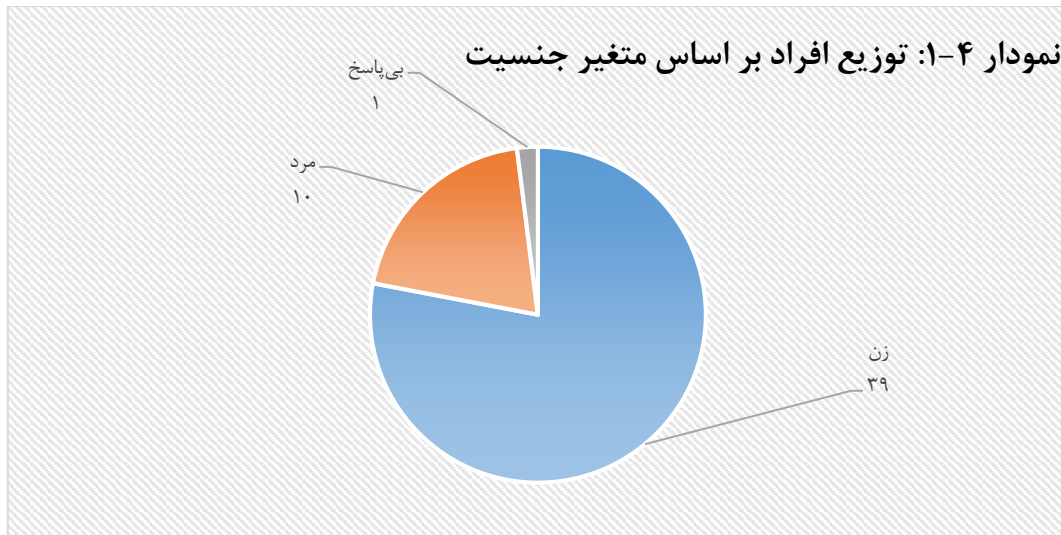
جداول و نمودارها

جدول ۴-۱: توزیع افراد بر اساس متغیر جنسیت

فراوانی	درصد	درصد صحیح	درصد تجمعی
زن	۷۸,۰	۷۹,۶	۷۹,۶
مرد	۲۰,۰	۲۰,۴	۱۰۰,۰
جمع	۹۸,۰	۱۰۰,۰	

		۲,۰	۱	بی پاسخ
		۱۰۰,۰	۵۰	جمع

جدول شماره ۴-۱ فراوانی و درصد افراد شرکت کننده در آزمون را بر اساس جنسیت نشان می دهد. از ۵۰ نفر آزمودنی شرکت کننده در آزمون ۳۹ نفر یعنی ۷۸ درصد زن و ۱۰ نفر یعنی ۲۰ درصد مرد هستند. نمودار ۴-۱ این مقادیر را به وضوح نشان می دهد.

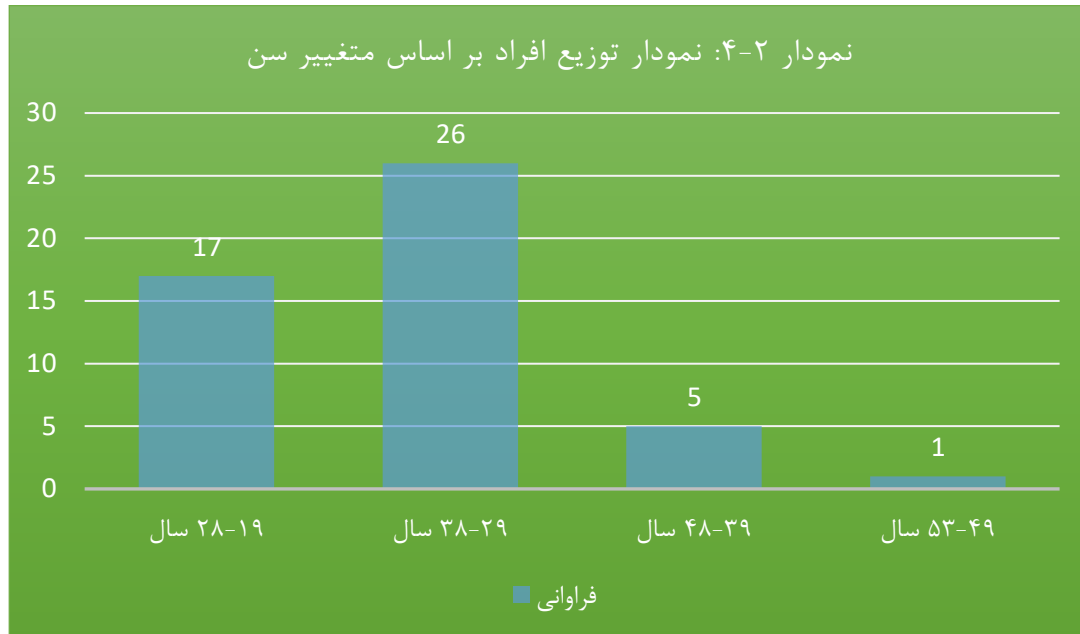

نمودار ۴-۱: توزیع افراد بر اساس متغیر جنسیت

جدول ۴-۲: توزیع افراد بر اساس متغیر سن

فراوانی	درصد	درصد صحیح	درصد تجمعی
۱۷	۳۴,۰	۳۴,۷	۳۴,۷
۲۶	۵۲,۰	۵۳,۱	۸۷,۸
۵	۱۰,۰	۱۰,۲	۹۸,۰
۱	۲,۰	۲,۰	۱۰۰,۰
جمع	۴۹	۹۸,۰	
بی پاسخ	۱	۲,۰	
جمع	۵۰	۱۰۰,۰	

جدول ۴-۲ فراوانی و درصد افراد شرکت کننده در آزمون را بر اساس سن پاسخگو نشان می دهد. از ۵۰ نفر آزمودنی شرکت کننده در آزمون ۳۴ درصد بین سن ۱۹-۲۸ سالگی قرار دارند. ۵۲ درصد بین سن ۲۹-۳۸ سالگی، ۱۰ درصد بین سن ۳۹-۴۸ سالگی و ۲ درصد بین سن ۴۹-۵۳ سالگی قرار دارند. با توجه به جدول، نما یعنی بیشترین سن در طبقه دوم یعنی بین سن ۳۸-۲۹ سالگی قرار دارند.

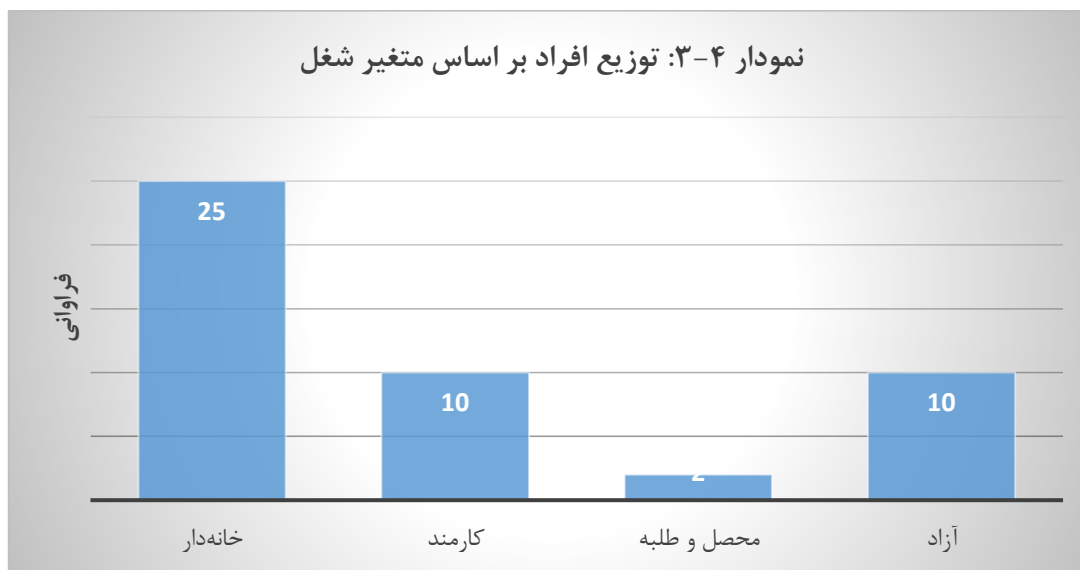

نمودار ۲-۴: توزیع افراد بر اساس متغیر سن

جدول ۳-۴: توزیع افراد بر اساس متغیر شغل

درصد تجمعی	درصد صحیح	درصد	فراوانی	
۵۳,۲	۵۳,۲	۵۰,۰	۲۵	خانه‌دار
۷۴,۵	۲۱,۳	۲۰,۰	۱۰	کارمند
۷۸,۷	۴,۳	۴,۰	۲	دانشجو
۱۰۰,۰	۲۱,۳	۲۰,۰	۱۰	آزاد
	۱۰۰,۰	۹۴,۰	۴۷	جمع
		۶,۰	۳	بی‌پاسخ
		۱۰۰,۰	۵۰	جمع

جدول شماره ۳-۴ فراوانی و درصد افراد شرکت کننده در آزمون را بر اساس شغل آزمودنی نشان می دهد. از ۵۰ نفر آزمودنی شرکت کننده در آزمون ۵۰ درصد خانه دار هستند. ۲۰ درصد کارمند، ۴ درصد دانشجو و ۲۰ درصد نیز شغل آزاد دارند. با توجه به جدول، نما یعنی بیشترین شغل در طبقه اول یعنی خانه دار قرار دارد.

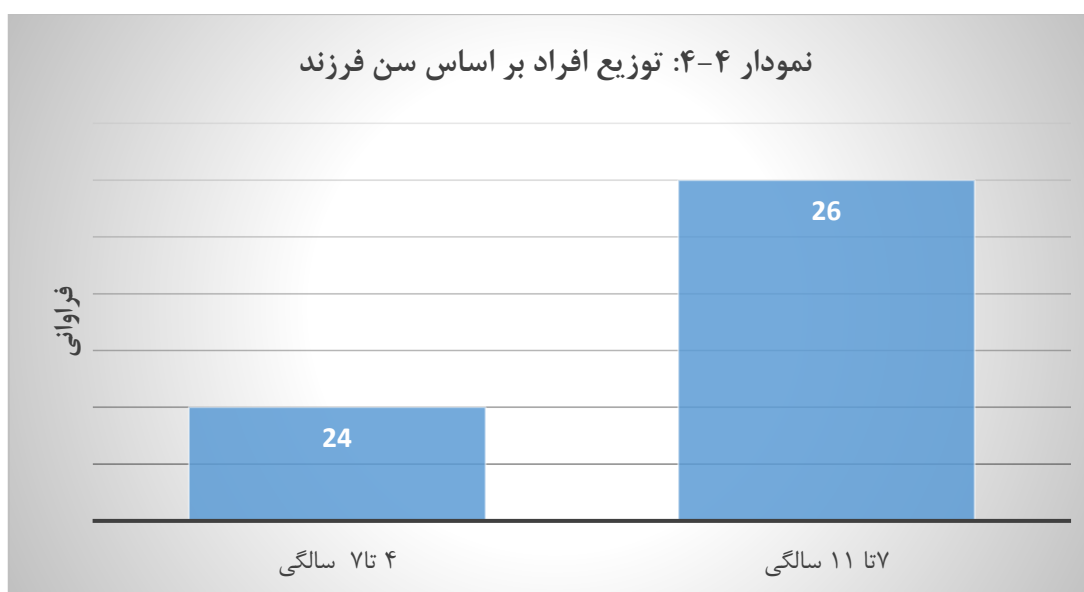

نمودار ۳-۴: توزیع افراد بر اساس متغیر شغل

جدول ۴-۴: توزیع افراد بر اساس متغیر سن فرزند

درصد تجمعی	درصد صحیح	درصد	فراوانی	
۴۸,۰	۴۸,۰	۴۸,۰	۲۴	۴ تا ۷ سالگی
۱۰۰,۰	۵۲,۰	۵۲,۰	۲۶	۷ تا ۱۱ سالگی
	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۵۰	جمع

جدول شماره ۴-۴ فراوانی و درصد افراد شرکت کننده در آزمون را بر اساس سن فرزند نشان می دهد. از ۵۰ نفر آزمودنی شرکت کننده در آزمون ۴۸ درصد بین سن ۴-۷ سالگی قرار دارند و ۵۲ درصد بین سن ۷-۱۱ سالگی قرار دارند. با توجه به جدول، نما در طبقه دوم یعنی بین سن ۷-۱۱ سالگی قرار دارد.

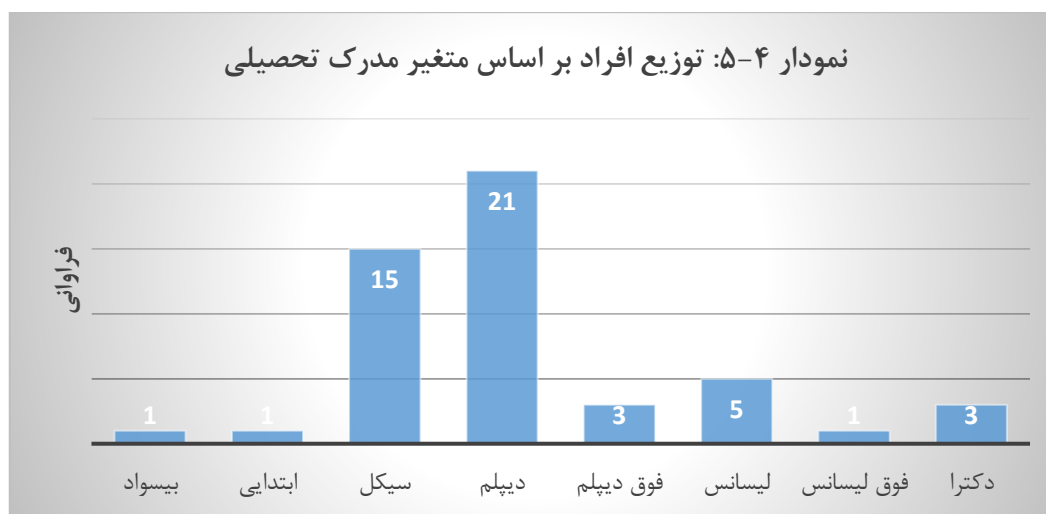

نمودار ۴-۴: توزیع افراد بر اساس سن فرزند

جدول ۴-۵: توزیع افراد بر اساس متغیر سطح تحصیلات

درصد تجمعی	درصد صحیح	درصد	فراوانی	
۲,۰	۲,۰	۲,۰	۱	بیسواد
۴,۰	۲,۰	۲,۰	۱	ابتدایی
۳۲,۰	۳۰,۰	۳۰,۰	۱۵	سیکل
۷۶,۰	۴۲,۰	۴۲,۰	۲۱	دیپلم
۸۲,۰	۶,۰	۶,۰	۳	فوق دیپلم
۹۲,۰	۱۰,۰	۱۰,۰	۵	لیسانس
۹۴,۰	۲,۰	۲,۰	۱	فوق لیسانس
۱۰۰,۰	۶,۰	۶,۰	۳	دکتر
	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۵۰	جمع

جدول شماره ۴-۵ فراوانی و درصد افراد شرکت کننده در آزمون را بر اساس سطح تحصیلات نشان می دهد. از ۵۰ نفر آزمودنی شرکت کننده در آزمون ۲ درصد بیسواد هستند. ۲ درصد در سطح ابتدایی سواد دارند. ۳۰ درصد در سطح سیکل، ۴۲ درصد دارای مدرک دیپلم، ۱۰ درصد لیسانس، ۲ درصد دارای مدرک فوق لیسانس و ۶ درصد دارای مدرک دکتر می باشند. نمودار ۴-۵ این مقادیر را به وضوح نشان می دهد.

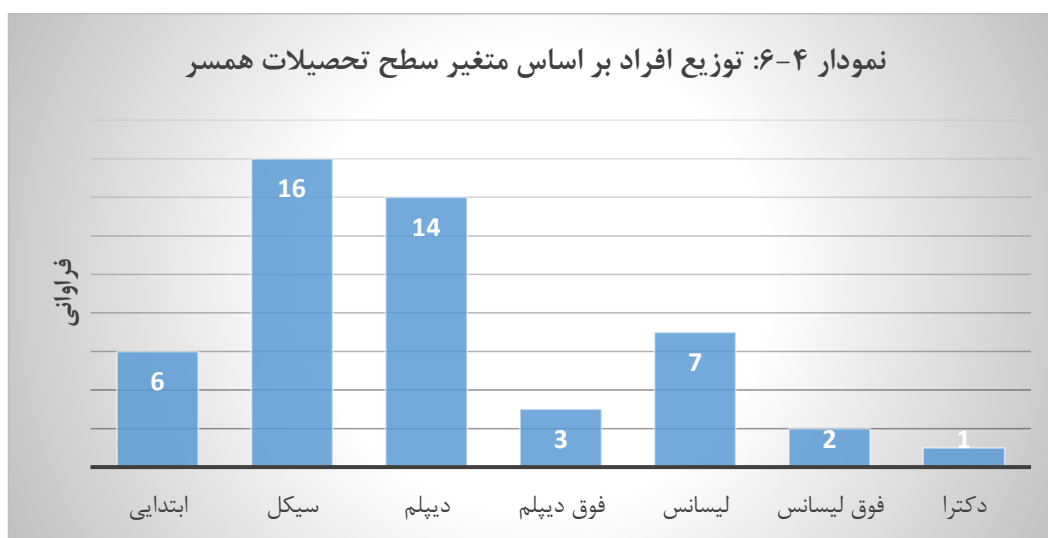
نمودار ۴-۵: توزیع افراد بر اساس متغیر تحصیلی

جدول ۴-۶: توزیع افراد بر اساس متغیر سطح تحصیلات همسر

درصد تجمعی	درصد صحیح	درصد	فراوانی	
۱۲,۲	۱۲,۲	۱۲,۰	۶	ابتدایی
۴۴,۹	۳۲,۷	۳۲,۰	۱۶	سیکل
۷۳,۵	۲۸,۶	۲۸,۰	۱۴	دیپلم
۷۹,۶	۶,۱	۶,۰	۳	فوق دیپلم
۹۳,۹	۱۴,۳	۱۴,۰	۷	لیسانس
۹۸,۰	۴,۱	۴,۰	۲	فوق لیسانس

۱۰۰,۰	۲,۰	۲,۰	۱	دکتر
	۱۰۰,۰	۹۸,۰	۴۹	جمع
		۲,۰	۱	بی پاسخ
		۱۰۰,۰	۵۰	جمع

جدول شماره ۴-۶ فراوانی و درصد افراد شرکت کننده در آزمون را بر اساس سطح تحصیلات همسر نشان می دهد. از ۵۰ نفر آزمودنی شرکت کننده در آزمون ۱۲ درصد در سطح ابتدایی سواد دارند. ۳۲ درصد در سطح سیکل، ۲۸ درصد دارای مدرک دیپلم، ۶ درصد فوق دیپلم، ۱۴ درصد لیسانس، ۴ درصد دارای مدرک فوق لیسانس، و ۲ درصد دارای مدرک دکتر می باشند.

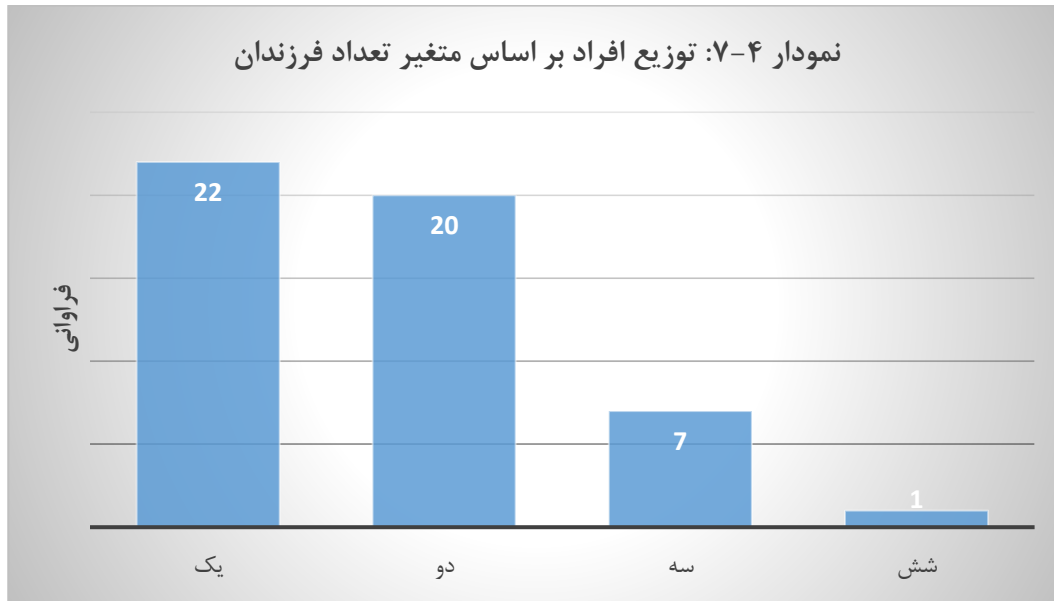

نمودار ۴-۶: توزیع افراد بر اساس متغیر سطح تحصیلات همسر

جدول ۴-۷: توزیع افراد بر اساس متغیر تعداد فرزندان

درصد تجمعی	درصد صحیح	درصد	فراوانی	یک
۴۴,۰	۴۴,۰	۴۴,۰	۲۲	یک
۸۴,۰	۴۰,۰	۴۰,۰	۲۰	دو
۹۸,۰	۱۴,۰	۱۴,۰	۷	سه
۱۰۰,۰	۲,۰	۲,۰	۱	شش
	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۵۰	جمع

جدول شماره ۴-۷ فراوانی و درصد افراد شرکت کننده در آزمون را بر اساس تعداد فرزندان نشان می دهد. بر اساس جدول، ۴۴ درصد آزمودنی ها تک فرزند هستند. ۴۰ درصد دارای دو فرزند، ۱۴ درصد دارای ۳ فرزند و ۲ درصد دارای ۶ فرزند می باشند.

نمودار ۴-۷: توزیع افراد بر اساس متغیر تعداد فرزندان

بحث و نتیجه گیری

آمار استنباطی (آزمون فرضیات):

فرضیه اول: به نظر می رسد کودکانی که مورد تنبیه بدنی واقع می شوند (در مقطع سنی ۱۱-۴ سال) رفتار خشونت آمیز بیشتری از خود نشان می دهند.

جدول ۴-۸: آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین دو متغیر تنبیه کودکان و رفتار خشونت آمیز

سطح معناداری	تحلیل واریانس	میانگین گروه ها	درجه آزادی	جمع گروه ها	
۰/۰۲۳	۳/۴۸۹	۹۰/۰۵۸	۳	۲۷۰/۱۷۴	بین گروه
		۲۵/۸۱۲	۴۴	۱۱۳۵/۷۴۲	درون گروه
			۴۷	۱۴۰۵/۹۱۷	جمع

جدول (۴-۸) نتایج آزمون F بین دو متغیر تنبیه کودکان و رفتار خشونت آمیز را نشان می دهد. بر اساس آماری که از این جدول به دست آمده است، درجه آزادی بین گروه برابر با ۳ و درون گروه برابر با ۴۴ می باشد. و مجموع درجه آزادی ها نیز ۴۷ می باشد. و مقدار عددی که از نتایج آزمون F به دست آمده برابر با ۳/۴۸۹ و سطح معناداری مساوی با ۰/۰۲۳ می باشد. با توجه به نتایجی که از آزمون F (تحلیل واریانس) به دست آمده است، می توان به این نتیجه رسید که در رده سنی ۱۱-۴ سال، مورد تنبیه بدنی واقع می شوند، رفتار خشونت آمیز بیشتری از خود نشان می دهند و فرضیه اول در سطح ۰/۰۵ درصد معنی دار می باشد. و تأیید می شود. لب.

فرضیه دوم: به نظر می رسد والدینی که از نظر سنی جوان تر هستند از تنبیه بدنی کمتر و به عنوان آخرین راهکار تربیتی استفاده می کنند.

جدول ۴-۹: آزمون پیرسون بین دو متغیر سن والدین و تنبیه بدنی

ضریب پیرسون	-۰/۲۱۵
سطح معناداری	۰/۱۴۷
تعداد	۴۷

(جدول ۴-۹) آزمون پیرسون بین دو متغیر سن والدین و تنبیه بدنی را نشان می دهد. با توجه به جدول، ضریب پیرسون منفی و برابر ۰/۲۱۵ و سطح معناداری برابر با ۰/۱۴۷ می باشد. بنابراین، والدینی که از نظر سنی جوانتر هستند، از تنبیه بدنی کمتر و به عنوان آخرین راهکار استفاده نمی کنند و با اطمینان ۹۹ درصد تفاوت معنا دار بین دو متغیر سن والدین و تنبیه بدنی وجود ندارد. و فرضیه محقق رد می شود.

فرضیه سوم: به نظر می رسد والدینی که در وضعیت اقتصادی پایین تر و فشار خانوادگی بالاتری قرار دارند؛ به میزان بیشتری از تنبیه بدنی استفاده می کنند.

جدول ۴-۱۰: آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین دو متغیر وضعیت اقتصادی و تنبیه بدنی

سطح معناداری	تحلیل واریانس	میانگین گروه ها	درجه آزادی	جمع گروه ها	
۰/۰۰	۷/۹۲۵	۱۶۴/۴۰۱	۳	۴۹۳/۲۰۲	بین گروه
		۲۰/۷۴۴	۴۴	۹۱۲/۷۱۴	درون گروه
			۴۷	۱۴۰۵/۹۱۷	جمع

(جدول ۴-۱۰) نتایج آزمون **F** بین دو متغیر وضعیت اقتصادی و تنبیه بدنی را نشان می دهد. بر اساس آماره که از این جدول به دست آمده است، درجه آزادی بین گروه برابر با ۳ و درون گروه برابر با ۴۴ می باشد. و مجموع درجه آزادی ها نیز ۴۷ می باشد. و مقدار عددی که از نتایج آزمون **F** به دست آمده برابر با ۷/۹۲۵ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۰ می باشد. با توجه به نتایجی که از آزمون **F** (تحلیل واریانس) به دست آمده است، می توان به این نتیجه رسید که والدینی که در وضعیت اقتصادی پایین تر و فشار خانوادگی بالاتری قرار دارند؛ به میزان بیشتری از تنبیه بدنی استفاده می کنند. و فرضیه سوم در سطح ۰/۰۵ معنی دار می باشد و تایید می شود.

فرضیه چهارم: به نظر می رسد خشونت کودک در محیط مدرسه، ریشه در تنبیه بدنی کودک دارد.

جدول ۴-۱۱: آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین دو متغیر خشونت کودک و تنبیه بدنی

سطح معناداری	تحلیل واریانس	میانگین گروه ها	درجه آزادی	جمع گروه ها	
۰/۰۰	۷/۳۷۴	۱۵۶/۷۸۹	۳	۴۷۰/۳۶۷	بین گروه
		۲۱/۲۶۲	۴۴	۹۳۵/۵۴۹	درون گروه
			۴۷	۱۴۰۵/۹۱۷	جمع

(جدول ۴-۱۱) نتایج آزمون **F** بین دو متغیر خشونت کودک در محیط مدرسه و تنبیه بدنی را نشان می دهد. بر اساس آماره که از این جدول به دست آمده است، درجه آزادی بین گروه برابر با ۳ و درون گروه برابر با ۴۴ می باشد. و مجموع درجه آزادی ها نیز ۴۷ می باشد. و مقدار عددی که از نتایج آزمون **F** به دست آمده برابر با ۷/۳۷۴ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۰ می باشد. با توجه به نتایجی که از آزمون **F** (تحلیل واریانس) به دست آمده است، می توان به این نتیجه رسید که خشونت کودک در محیط مدرسه، ریشه در تنبیه بدنی کودک دارد و فرضیه چهارم محقق نیز به دلیل معناداری در سطح ۰/۰۵، تایید می شود.

منابع و مراجع

- [۱] قرآن کریم
- [۲] بی آر. هرگنهن، میتواچ السون، مقدمه ای بر نظریه های یادگیری، ترجمه علی اکبر سیف، نشر دانا، چاپ اول، ۱۳۷۴.
- [۳] شریف قریشی، باقر، نظام تربیت اسلام، نشر وزارت فرهنگ و ارشاد، چاپ اول، ۱۳۶۲
- [۴] محمد مهدی مقدادی، تنبیه بدنی کودک، تربیت یا خشونت، حقوق بشر، پاییز و زمستان، ۱۳۸۶ دوره دوم - شماره ۲
- [۵] فرقانی، منصور، مبانی فقهی و حقوقی جرائم و تأدیب کودک، تهران، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۲۸۳۱.
- [۶] سیف، علی اکبر، تغییر رفتار و رفتاردرمانی، تهران، ۱۳۷۳
- [۷] مدنی (قهفرخی)، سعید، کودک آزاری در ایران، تهران، نشر اکنون، ۱۳۸۳